

نەو دوو كچەي بەكراسى گر بەشدارى شۆرش بوون

عاكيف زاگرۆس

"لە دەقەرى ماكو، دوو كچى لاو كە دەيانە ويست بەشدارى ريزەكانى پارتى ژيانى ئازادى كوردستان بن، لە لايەن بنەمالەو و ئاستەنگيان بو دروست كراو ئاگرين لە جەستەيان بەردا و گيانيان لە دەست دا".

ئەو دەقى ئەو ھەوالە دلتەزىنە بوو كە چەند رۆژ لە مەو بەر گوچكەى زەين و ھەست و ويژدانمانى زىكاندەو. ھاوكات گرپى ئاگرىكى بى مان دزەى كرده رۆج و گيان و ئەندىشەمان. ئاگرىك كە غونچەى پرسىيار و مەراقمانى پشكواند. ئەو ھۆكارانە چىن كە دوو كچى لاوى خوليا بە ژيانىكى نووى دەكاتە دوو پەروانەى تەمەن كورت و شەيدا بە ئاگرى؟ ياخود بلىسەى ھەمان ئاگرى پىرۆزە ودىمى ئەوین و ئازادى دەخاتە ھەناسەيان و كراسىكى بوکىنى لە گرپان بەبالادا دەبىرى بۆ پىشوازى لەكە ژاوەى مېژوو بەكى شەتەك دراو؟ بلىى ئەم گرپە مەشخەلى چ پەيامىك بىت لە تارىكخانەى مېشكماندا؟

ئەگەر كەم تا كورتىك ئىستاي كۆمەلگاي ئىرانمان شوپاندى، دەبىنين ژمارەى ئەو كچانەى كە بەپۆل و تاك ھەولى پساندى تىل و تان و پايەلى دەورى دەست و پىيان دەدەن، كەم نىن و بگرە رۆژ بەرۆژ لە زىادبووندايە. دەستەيەك لەو كچانە كە بەخەياللى گەيشتن بەبەختەو ھەرى و ئاسۆيەكى روتەر، دوور لەسبەرى باوك و برا مىلى رىگە خەيالپەكان دەگرەن بەر، غافل لەو ھەرى بەدەركىكى سۆزدارى و لاوھكى لە قەفەسى ئاسىنى بنەمالە دەركەوتوون و لەو لاشەو پەرزىنىك لەپۆلا بەدەركى شىتەلگارى پىاوانە سنورى خەيالەكانيانى دەور داو، بە ئاواتى فېرین و دۆزىنەو ھەى مەملەكەتتىكى تر داويك دەپسىنن و لە يەكەم وىستەگەدا دەكەونە توپىكى گەورە و ئايندەيان دەستگىر دەكرى، يان ئەو ھەتا لەكارگە بچووك و گەورەكاندا دەبنە ئامراز و بەچركەو سات دەستدرىژى دەكرىتە سەر جەستەو خەونەكانيان و ھەرە دوايش لەنىو كۆمەلگادا ھەك فايرۆس چاويان لى دەكرى، ياخود بەچاويلەكى پىاوانى قاچاقچى سەردەم ھەرە بەختەو ھەرە سەرەكەوتوويان دەبىتە بەرپرسى مالىكى سۆزانیەكان و سەرۆكى توپىكى قاچاقچى مەو.

دەيوپىكى ترى ئەم حەقىقەتە تالە، ئەو دەستەيەن كە بەوشياربىيەكى دەرونيەو لەم قەفەسە دەردەكەون. ئەوانە بەقولى لەراستىيەكانى كۆمەلگاو پىگەى خۆيان لەم كۆمەلگايە گەيشتون و بەپىچەوانەى ئەو دەستەيەى ئاماژەمان پىدا، تەنيا ئامانجى رىزگاركردى خود نىيە بەلكو ژۆر گەورەتر دەپروانى و دەبىھەوى تىكەل بەدەرياي تىكۆشان و ئازادى سەرجم ژنان و مەو قە ئازادىخوازەكان بىت. بەواتايەكى تر ئەوان ئامانجيان پاكردن نىيە بەلكو سەنگەرگرتن، خۆتەياركردن و خۆبۇنيادانانەو و بەشىو بەيەكى تر گەرانەو بە بۆ تىكدان و پەمانى قەلاكانى داب و نەرىت و ستەمى سەر ژنان و ھەرەھا پوخانى سەرجم ستونەكانى دەسەلات و پاوانخووزى. بەدەركەوتنيان بەردى بناخەى ئەو جەسارەتە دادەنن كە ھەولى تىكدانى دەولەتۆكەى بنەمالە و گۆرپىنى ئىماژەكان و پوخانى چەمك و پىناسە كۆنەكان و لەبەرامبەرى دا سەر لەنووى دارپشتنەو ھەيانە.

بىگومان لەو جوگرافىيايەى دا شۆرشى ئازادىخووزى بەبەشدارى ھەموو چىن و توپىژەكانى كۆمەلگا تىشكى ھاويشتىتە ھەموو سوچ و كەلىنىك و پاشەكشەى بەسوپاي شەو زەنگ و زۆر ستەم دابى، حەقىقەت و مەيلى ئازادى و ئامانجىكى ئىنسانى دەبىتە پەيژەيەك بۆ ھەلكشانى كچان و ژنانى زەجرچىشتوو بەرەو پووناكى و ژيانىكى ئازاد. لە بەرامبەردا ھەر ئەو توپىژەش گەورەترىن دنەدەرو پالئەرى شۆرشە. چونكە ئەوان بەبىنىنى رووداوەكان و ھەلسەنگاندنى رەوشى خۆيان لەگشت بواریكەو، باوھش و ئامىزى شۆرش بەتاكە پەناگە دەبىن.

بارودۆخى ژنان لەكوردستاندا بەگشتى ھەك يەكەو ھەموويان خاوەن پەنجىكى ھاوبەشن. بەلام لەگەل ئەو ھەشدا لەھەندىك شوین لايەنى تايبەتى تر بەخۆو دەگرى و چەندىن پەھەندى دىكەشى دەكەوتتە پال و كىشەكە ھىندەى دى ئالۆزتر دەكات. باكوورى خۆرەلاتى كوردستان ھەر ئەو شوپنەى تازە بەتازە دوو كچ خۆيان كرده قوربانى بلىسەى ئاگر، يەككە لەو ناوچانە كە ژنان تا دوا رادە دەچەوسىنرینەو ھەل سەرەتايى ترىن مافەكانىشيان بى بەشن. سەدان دياردەى دزىوى كۆمەلەيەتى و كۆنەپارىزانە بىنەقاقلای گرتوون و تەنگى پى ھەلچىون. گشت مەراق و حەزو جوانىيەكانيان دەخنىندى و ھەموو رىگاكانى خۆناسىن و خۆدۆزىنەو ھەى بەتیل دپوى شەرم و ناموس بەرەست دەكرى. دەركى ئەو تىنویتی و شەيدايیەى لى دادەخرى كە دەبىھەوى بەدەربازكردى، دەركەكانى ترى خۆپندن و وشيارى لەسەر پشت بكاتەو و لەم گەردوونە بەرىنەدا بتوانى پىناسىكى بۆ خۆى و بۆ جىھانى دەرووبەرى ھەبىت. جەستەى شك و ناسكى ھەر لەتافى منالییەو دەدرىتە بەر كارى تاقتە پرۆكین و سنورى جوانى و بەدەوى تىكدەدرىت و سىماى سروشتى دەشىوینرى.

به لئ، ئهوان كه پيگاي پزگارييان ديتبۆوه، كه برياريان گرت بچنه ناو كارواني سهرفرازي و پال ژن و سروشت و ئازادي، كه پياواني عه شيرت بوونه به ربه ست و هه په شه و گوره شه يان ليكردن، كه تاشه به ردي داب و نه ريت و تابۆكان ويستي ببينه ئاسته ننگيك له به رده م هه ستي خرۆشاو و سه ره له گرتوويان، په نا يان برده به ر ئاگر. ئهوان ده سه ته ملاني ئاگر، سه ما يان كرد تا ته سلیم نه بوويين، تا خويان نه كوشتبي و ساده و سانا نه چوويين، تا به گوچكه ي تاريكيان دا چرپاندي، ئيمه له هه گبه و فه لسه فه ي ميژووي دوورمان، له مه شخه لاني پابردوومان، ئه و بليسانه ي ئاگرمان ده سه ته چن كر دووه كه هيماي خوراگري و مانه وه مان بووه، تا به م چروسكي جه سه ته يان په ياميان به شوپشيك له ئاگر و ميژوويه ك له گر دابيت: هه ين و تين و رووناكي و تيشكتان په سيو و په نا ي ئيره شي گرتوته وه.